"İqlim dəyişikliyi və insan hüquqları: ombudsman və milli insan hüquqları institutlarının rolu" mövzusunda forum keçirilib

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) təşəbbüsü və Azərbaycan dövlətinin dəstəyi ilə "İqlim dəyişikliyi və insan hüquqları: ombudsman və milli insan hüquqları institutlarının rolu" mövzusunda Ombudsmanların Beynəlxalq Bakı Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir qlobal iqlim dəyişikliklərinin yaratdığı problemləri və onların həlli yollarını insan hüquqları perspektivindən müzakirə etmək, bu sahədə müsbət təcrübələri paylaşmaq məqsədilə təşkil edilib.

Tədbirdə ədliyyə naziri Fərid Əhmədov Prezident İlham Əliyevin Forum iştirakçılarına müraciətini səsləndirib.

Forumda çıxış edən ombudsman Səbinə Əliyeva qlobal iqlim dəyişikliyinin ətraf mühitə, ölkələrin dayanıqlı inkişafına, eyni zamanda insan hüquqlarının müdafiəsi və təmin edilməsinə bir sıra çətinliklər yaratdığını bildirib. Müvəkkil iqlim dəyişikliklərinin fəsadlarının yalnız bir ölkə və ya regionun ərazisi ilə məhdudlaşmadığını qeyd edərək, sağlam ətraf mühitdə yaşamaq hüququnun təmininə diqqətin artırılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Torpaqlarımızın 30 ilə yaxın müddət ərzində Ermənistanın işğalına məruz qaldığını qeyd edən ombudsman işğal zamanı həmin ərazilərdə ətraf mühitə, bioloji müxtəlifliyə ciddi ziyan vurulduğunu, ekosid törədildiyini diqqətə çatdırıb. Müvəkkil ölkəmizdə müxtəlif nadir bitki və heyvan növlərinin məhv edildiyini, ərazilərimizdən keçən çayların zərərli maddələrlə kəskin çirkləndirildiyini və bunun əhalinin həyat və sağlamlığı üçün ciddi təhlükə yaratdığını bildirib.

Ermənistanın işğal zamanı ərazilərimizdə həyata keçirdiyi mina terrorundan danışan ombudsman İkinci Qarabağ müharibəsindən bu vaxta qədər 380-ə yaxın şəxsin mina qurbanına çevrildiyini, basdırılmış minaların keçmiş məcburi köçkünlərin öz torpaqlarına təhlükəsiz qayıdışına, bölgədə aparılan bərpa-quruculuq işlərinə manеə törətdiyini, eləcə də mina partlayışlarının regionda ekoloji tarazlığın pozulması ilə nəticələndiyini söyləyib.

Səbinə Əliyeva Azərbaycanın BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərindən irəli gələn öhdəliklərə uyğun olaraq iqlim dəyişikliyinin mənfi təsirlərinə və bundan yaranan mümkün risklərə qarşı mübarizəyə xüsusi önəm verdiyini qeyd edib, son illər ölkəmizdə ətraf mühitin qorunması və iqlim dəyişikliyinin fəsadlarının qarşısının alınmasına xidmət edən kompleks tədbirlərin həyata keçirildiyini vurğulayıb.

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri, COP29-un müəyyən edilmiş prezidenti Muxtar Babayev çıxışı zamanı iqlim dəyişikliyi və onun ətraf mühitə mənfi təsirlərinin dünyanı narahat edən əsas qlobal problemlərdən biri olduğunu bildirib. O, iqlim dəyişikliyinin bərabərsizliyi daha da dərinləşdirdiyini və xüsusilə həssas qruplara ciddi təsir göstərdiyini diqqətə çatdırıb.

BMT İnkişaf Proqramının (BMTİP) ölkəmizdəki rezident nümayəndəsi Alessandra Rokkasalvo forumun istər mövcud problemlərin həlli yollarının axtarılması, istərsə də gələcək liderlərin yetişdirilməsi baxımından mühüm platforma rolu oynadığını qeyd edib. O, BMTİP və Ombudsman Aparatının birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "İqlim dəyişikliyi və insan hüquqları" tədqiqat müsabiqəsi barədə məlumat verərək iqlim fəaliyyətində gənclərin mərkəzi rol olmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Müstəqil Daimi İnsan Hüquqları Komissiyası Katibliyinin icraçı direktoru Noura Zaid Alrshoud çıxışı zamanı meşələrin qırılmasının, faydalı qazıntıların qeyri-qanuni istismarının, çayların çirkləndirilməsinin, minaların yerləşdirilməsinin ətraf mühitə ciddi ziyan vurduğunu qeyd edib, bu kimi halların beynəlxalq insan hüquqları və humanitar hüququn prinsiplərini ciddi şəkildə pozduğunu diqqətə çatdırıb. İcraçı direktor iqlim dəyişikliyi və onun nəticələrinin insan hüquqlarının səmərəli həyata keçirilməsinə mənfi təsir göstərdiyini qeyd edib.

Daha sonra BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarı Volker Türkün konfrans iştirakçılarına videomüraciəti dinlənilib. Tədbirdə Ombudsman və BMT-nin İnkişaf Proqramı tərəfindən tələbələr üçün elan edilmiş "İqlim dəyişikliyi və insan hüquqları" mövzusunda araşdırma-yazı müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırma mərasimi keçirilib.

Forumda "İqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə dair təşəbbüslərdə milli insan hüquqları təsisatları və ombudsman institutlarına dəstək strategiyaları", "İqlim dəyişikliyi və onun təsirləri haqqında məlumata ictimai əlçatanlıq", "İqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə çoxtərəfli əməkdaşlıq", "İqlim dəyişikliyinin müharibənin partlayıcı qalıqları və minalarla çirklənmə ilə əlaqəsi" və "İqlim dəyişikliyi kontekstində biznes hesabatlılığının təşviqi" mövzularında panel sessiyaları təşkil edilib.

Tədbirin yekununda Ombudsmanların Beynəlxalq Bakı Forumunun Bəyannaməsi səsləndirilib və qəbul olunub.

Azərbaycan.- 2024.- 3 oktyabr (№ 216).- S.7.